

KESKI-SUOMEN LIITTO

Keski-Suomen kuntien ilmastotietopaketti: Osa 1. Päästöt ja tavoitteet

2.7.2021

Suvi Bayr

Keski-Suomen kuntien ilmastotietopaketti

Tausta

- Tietopakettiin on koottu ilmastotyöhön ja KHK-päästöihin liittyvää tietoa Keski-Suomen kuntien päätöksenteon tueksi
- Tietopakettia päivitetään tarpeen mukaan, palautetta voi antaa: suvi.bayr@keskisuomi.fi
- Tietopaketti on luotu osana Keski-Suomen liiton vetämää, YM rahoittamaa Maalaisjärkielämää –hanketta

Sisältö

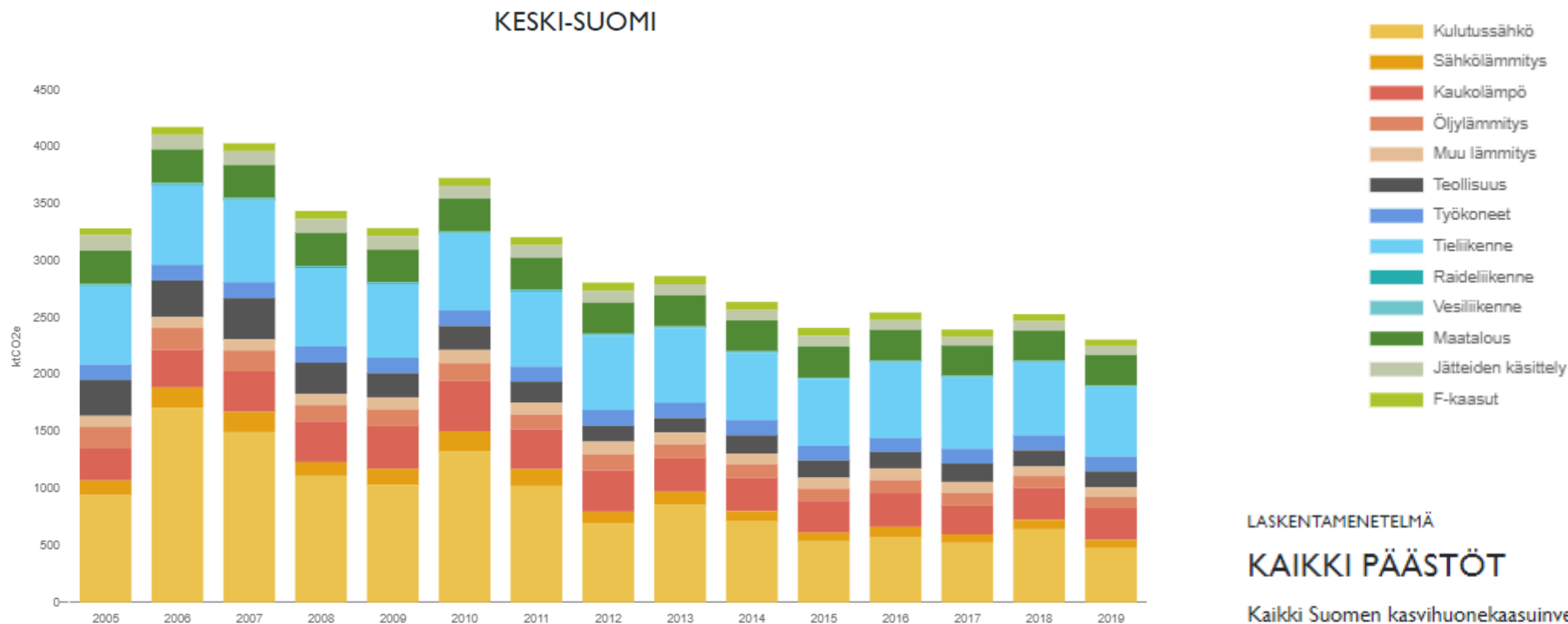
- **Osa 1. Päästöt ja tavoitteet**
- Osa 2. Kunnan rooli, ilmastojohtaminen ja verkostot
- Osa 3. Työkaluja kunnan ilmastotyöhön

Ilmasto- eli kasvihuonekaasupäästöjen seuranta

- SYKE tarjoaa kunnille ja maakunnille ilmaisen päästölaskentatyökalun: <https://paastot.hiilineutraalisuomi.fi/>
- Sisältää kasvihuonekaasu (KHK)-päästöt vuodesta 2005 alkaen. Uusimmat tiedot päivitetään vuosittain
- Kuntien KHK-päästöt on laskettu Alas-mallilla. Laskentatapa on käyttöperusteinen. Lähtökohtana on alueen tuotantoperusteiset päästöt, mutta osa päästöistä lasketaan kulutuksen perusteella. Tietoa laskentatavasta löytyy täältä: [https://hiilineutraalisuomi.fi/fi-FI/Paastot_ja_indikaattorit/Kuntien_ja_alueiden_kasvihuonekaasupaastot/Paastolaskennan_menetelma\(50082\)](https://hiilineutraalisuomi.fi/fi-FI/Paastot_ja_indikaattorit/Kuntien_ja_alueiden_kasvihuonekaasupaastot/Paastolaskennan_menetelma(50082)).

Keski-Suomen päästöt (kaikki päästöt)

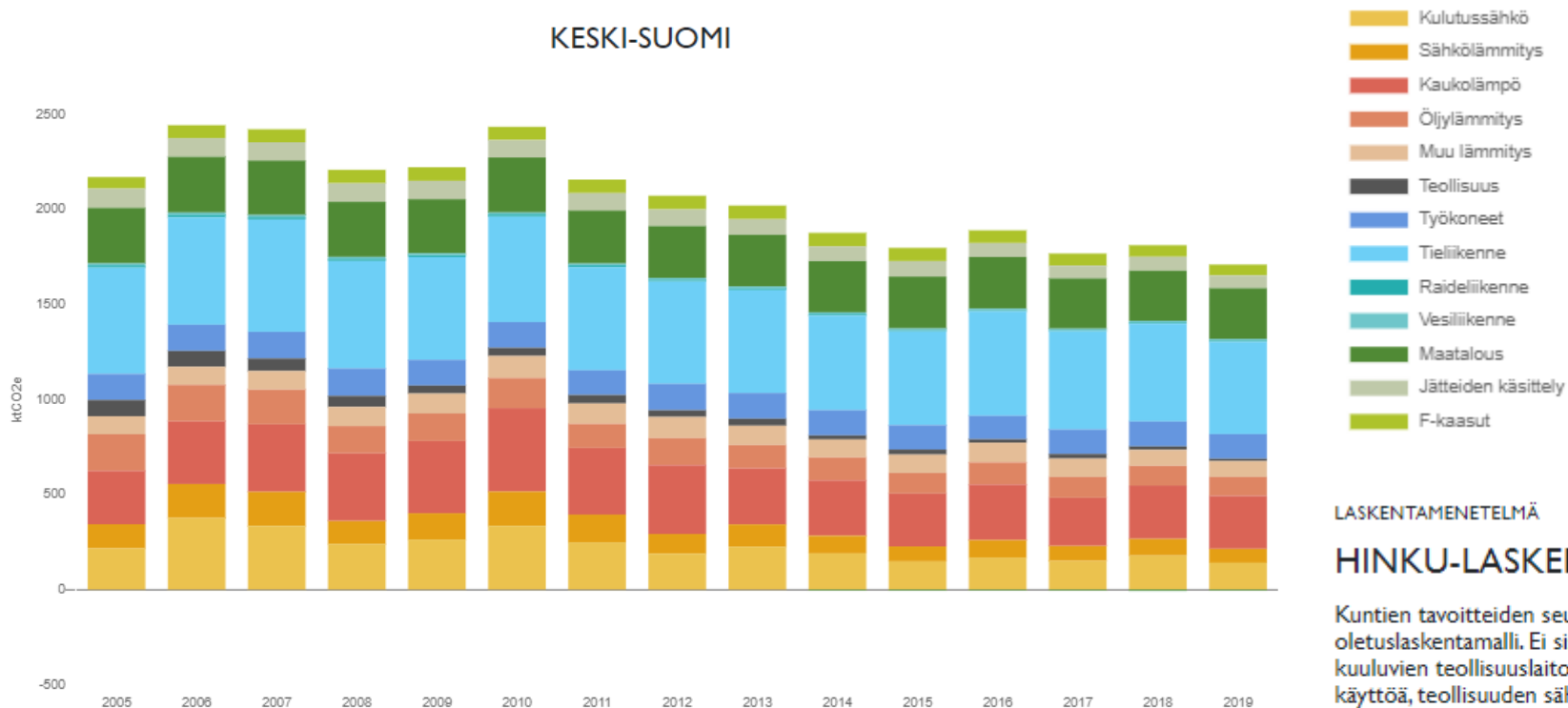
LASKENTAMENETELMÄ

KAIKKI PÄÄSTÖT

Kaikki Suomen kasvihuonekaasuinventaarion päästöt lukuun ottamatta teollisuuden prosessipäästöjä, kotimaan lentoliikennettä, jäänmurttajia ja maankäyttösektoria. Hinkulaskennasta poiketen mukana ovat kaikki teollisuuden päästöt ja läpiajoliikenne. Ei sisällä päästökompensatioita.

Lähde: <https://paastot.hiilineutraalisuomi.fi/>

Keski-Suomen päästöt (Hinku-laskenta)

LASKENTAMENETELMÄ

HINKU-LASKENTA

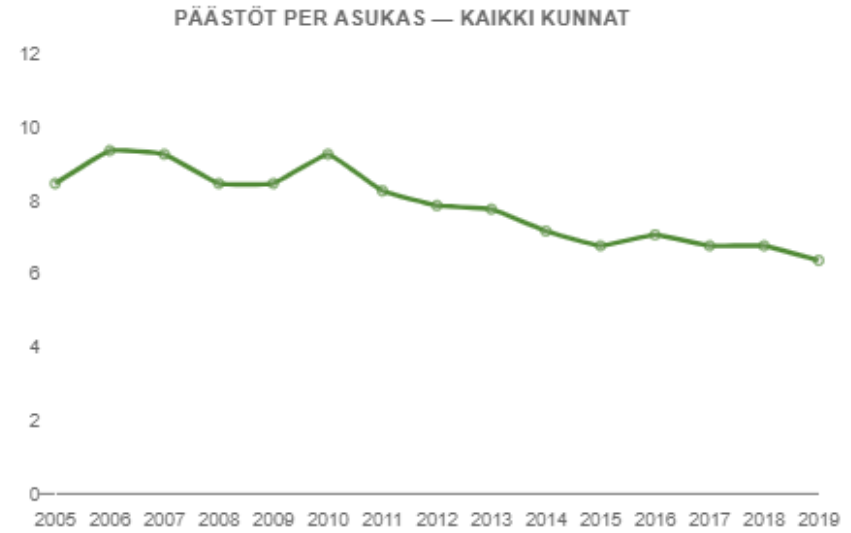
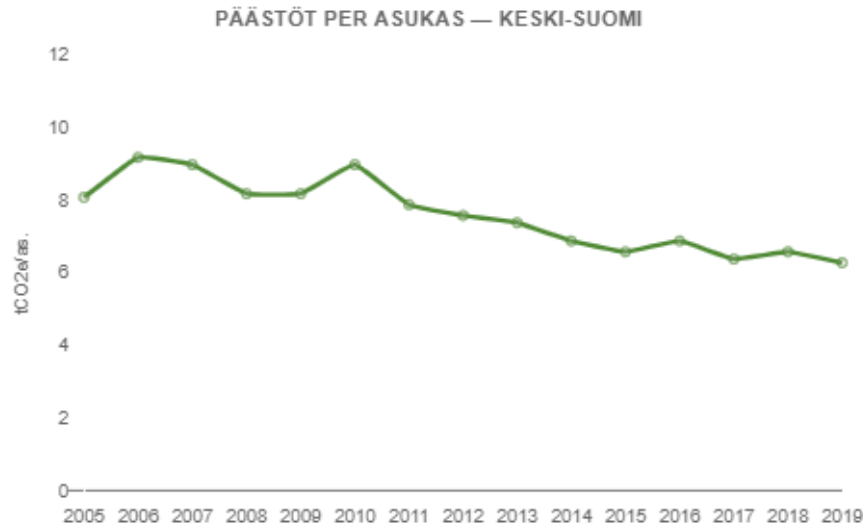
Kuntien tavoitteiden seurantaan tarkoitettu oletuslaskentamalli. Ei sisällä päästökauppaan kuuluvien teollisuuslaitosten polttoaineiden käyttöä, teollisuuden sähkönkulutusta, teollisuuden jätteiden käsittelyn päästöjä eikä kuorma-, paketti- ja linja-autojen läpiajoliikennettä. Alueella tuotetusta tuulisähköstä lasketaan kunnalle päästökompensaatio vuosittaisen sähkön päästökertoimen mukaisesti.

Lähde: <https://paastot.hiilineutraalisuomi.fi/>

Keski-Suomen päästökehitys verrattuna koko Suomen päästöihin (Hinku-laskenta)

Keski-Suomen kuntien päästöjen (Hinku-laskenta) ja kaikkien Suomen kuntien KHK-päästöt ovat laskeneet hyvin samaa tahtia vuodesta 2005 vuoteen 2019.

MUUTOS PÄÄSTÖISSÄ — KESKI-SUOMI

KOKONAISPÄÄSTÖT
2005 - 2019

-21%

MUUTOS PÄÄSTÖISSÄ — KESKI-SUOMI

PÄÄSTÖT PER ASUKAS
2005 - 2019

-23%

Valitse vertailuvuosi: 2005 2007 2018

MUUTOS PÄÄSTÖISSÄ — KAIKKI KUNNAT

KOKONAISPÄÄSTÖT
2005 - 2019

-21%

MUUTOS PÄÄSTÖISSÄ — KAIKKI KUNNAT

PÄÄSTÖT PER ASUKAS
2005 - 2019

-24%

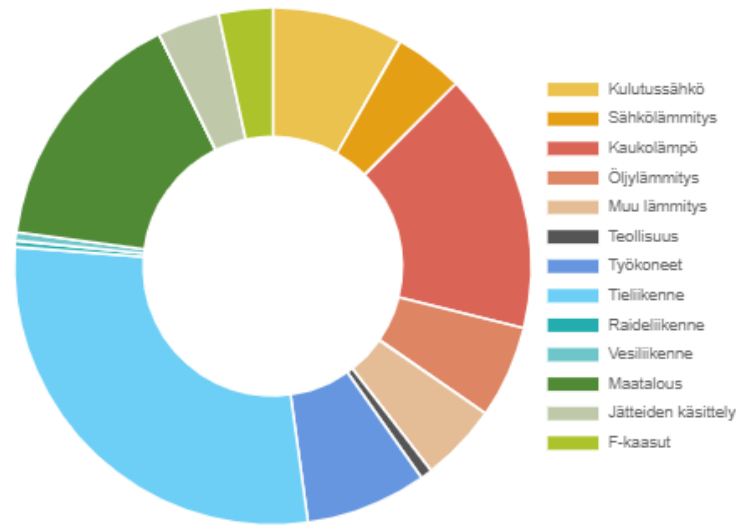
Valitse vertailuvuosi: 2005 2007 2018

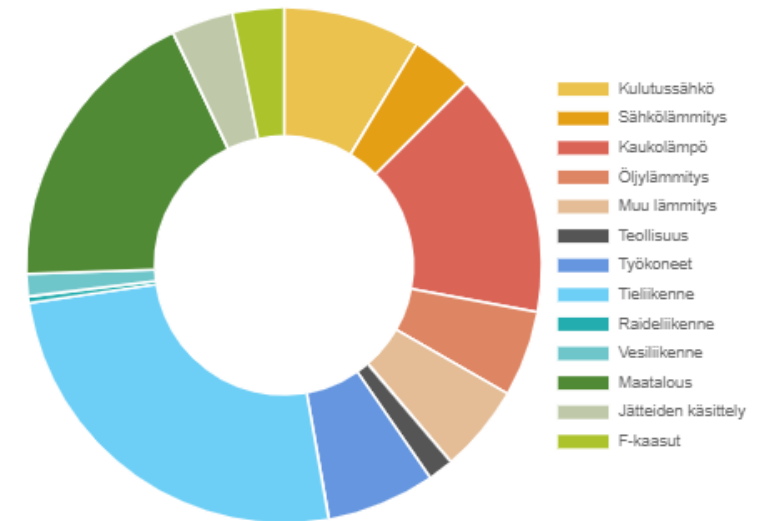
Keski-Suomen päästöjen jakautuminen verrattuna koko Suomeen (Hinku-laskenta)

Verrattaessa Keski-Suomen kuntien päästöjen (Hinku-laskenta) jakaantumista koko maan kuntien vastaavaan suuria eroja ei nähdä. Teollisuudella ja maataloudella on Keski-Suomessa koko maata pienempi osuus ja tieliikenteellä koko maata suurempi osuus päästöistä.

PÄÄSTÖJEN JAKAUMA 2019 — KESKI-SUOMI

PÄÄSTÖJEN JAKAUMA 2019 — KAIKKI KUNNAT

LASKENTAMENETELMÄ

HINKU-LASKENTA

Kuntien tavoitteiden seurantaan tarkoitettu oletuslaskentamalli. Ei sisällä päästökauppaan kuuluvien teollisuuslaitosten polttoaineiden käyttöä, teollisuuden sähkönkulutusta, teollisuuden jätteiden käsittelyn päästöjä eikä kuorma-, paketti- ja linja-autojen läpiajoliikennettä. Alueella tuotetusta tuulisähköstä lasketaan kunnalle päästökompensatio vuosittaisen sähkön päästökertoimen mukaisesti.

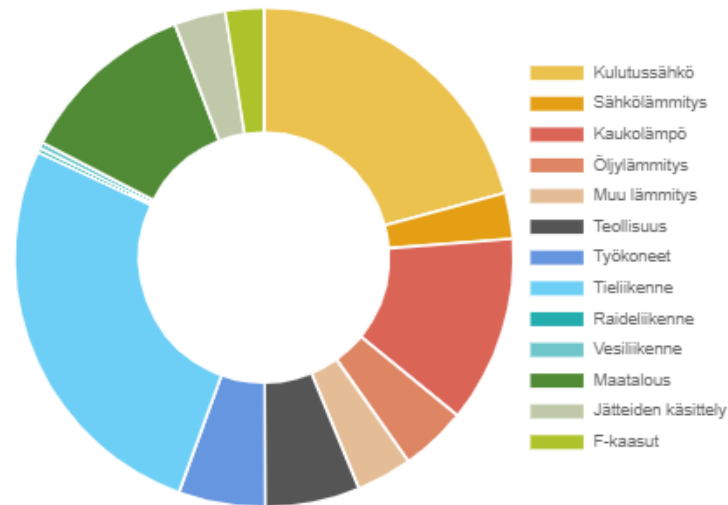
Lähde: <https://paastot.hiilineutraalisuomi.fi/>

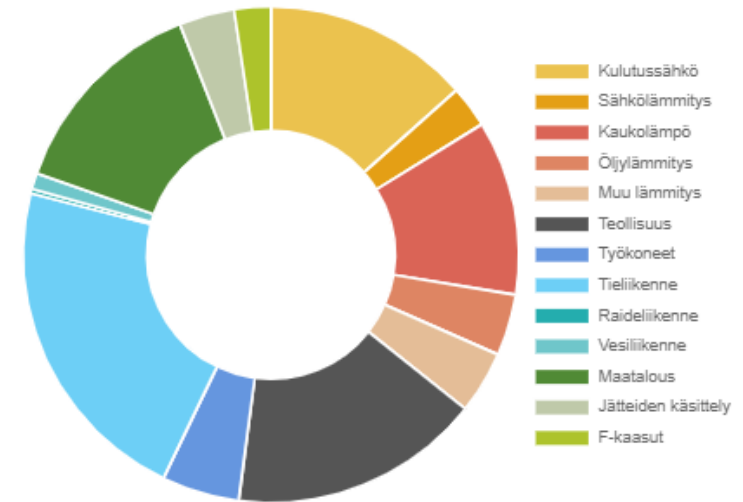
Keski-Suomen päästöjen jakautuminen verrattuna koko Suomeen (kaikki päästöt)

Verrattaessa Keski-Suomen kuntien päästöjen (kaikki päästöt) jakaantumista koko maan kuntien vastaavaan, suurimmat erot ovat kulutussähkön ja tieliikenteen suurempi osuus Keski-Suomessa kuin koko maassa sekä teollisuuden pienempi osuus Keski-Suomessa kuin koko maassa

PÄÄSTÖJEN JAKAUMA 2019 — KESKI-SUOMI

PÄÄSTÖJEN JAKAUMA 2019 — KAIKKI KUNNAT

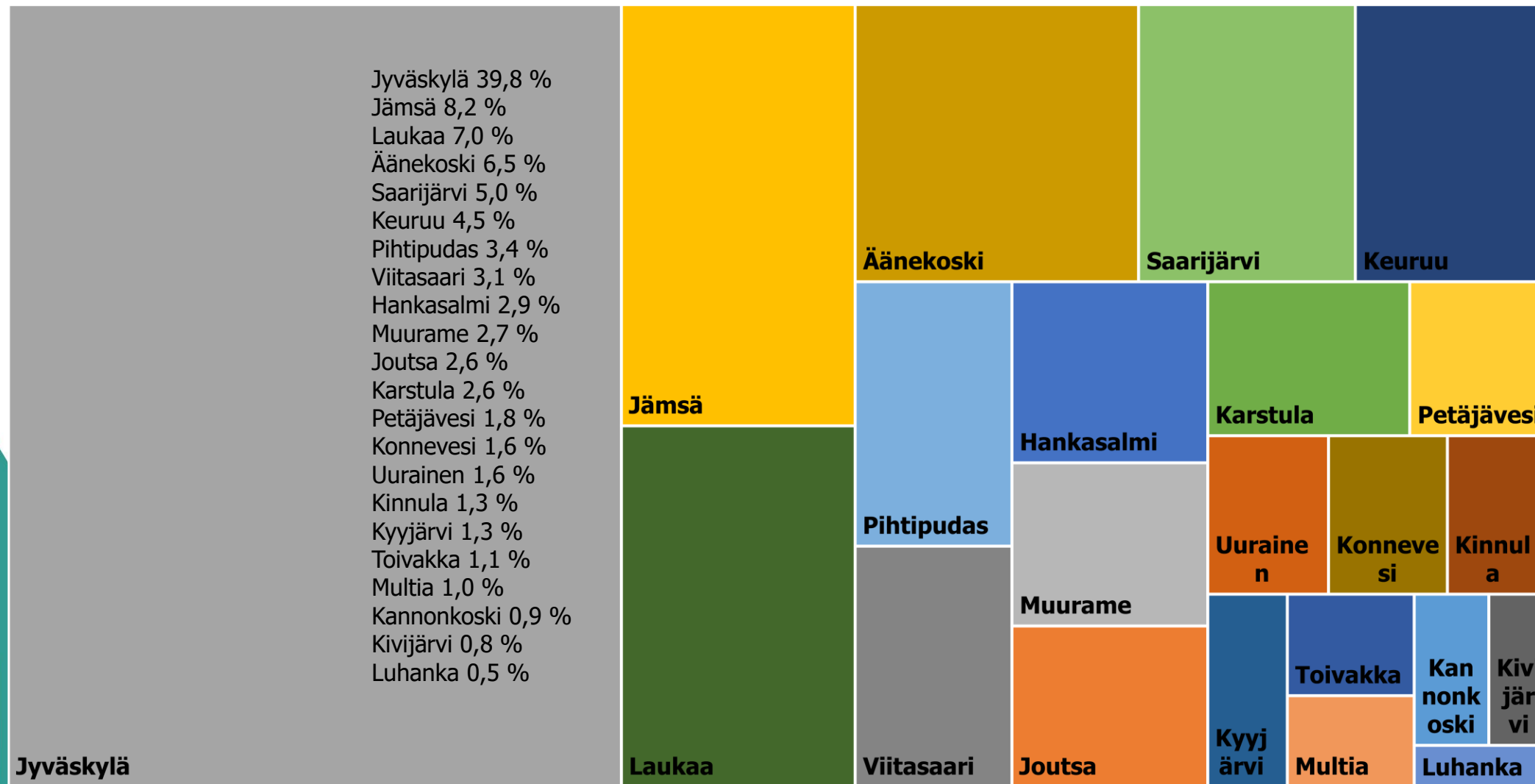

LASKENTAMENETELMÄ

KAIKKI PÄÄSTÖT

Kaikki Suomen kasvihuonekaasuinventaarion päästöt lukuun ottamatta teollisuuden prosessipäästöjä, kotimaan lentoliikennettä, jäänmurtaajia ja maankäyttösektoria. Hinkulaskennasta poiketen mukana ovat kaikki teollisuuden päästöt ja läpiajoliikenne. Ei sisällä päästökompensatioita.

Keski-Suomen päästöjen jakautuminen kunnittain (Hinku-laskenta)

Kuntien päästökehitysskenaario

- SYKE tarjoaa kunnille työkalun, jolla voi tarkastella oman kunnan mahdollisia KHK-päästövähennysten tulevaisuuspolkuja.
- Skenaariotyökalu löytyy täältä: <https://skenaario.hiilineutraalisuomi.fi/>
- Pohjaksi jokaiselle kunnalle on luotu oma perusskenaario ja työkalun avulla kunta voi tutustua erilaisten lisäpäästövähennystoimenpiteiden vaikutuksiin päästöjen vähentämisessä.
- Laskenta perustuu käyttöperusteiseen Alas-malliin, menetelmään voi tutustua tarkemmin täällä: https://www.hiilineutraalisuomi.fi/fi-FI/Paastot_ja_indikaattorit/Kuntien_paastojen_skenaariotyokalu

Kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisen tavoitteet eri tasoilla

- Globaali tavoite
 - Pariisin ilmastopöytäkirja: lämpenemisen rajaaminen alle 2 asteen
- EU
 - Hiilineutraalius 2050
- Suomi
 - Hallitusohjelma: Hiilineutraalius 2035
- Keski-Suomi
 - Ilmasto-ohjelma 2030: -40 % 2005->2030
 - Tavoite päivitetään maakuntastrategian päivitystyössä 2021